

2022

Årsrapport

PENSJONSORDNINGEN
FOR APOTEKVIKRSOMHET

Innhold

Om pensjonsordningen	4
Nøkkeltall	5
Styrets årsberetning 2022	8
Regnskap 2022	12
Noter	16
Revisjonsberetning	25
Pensjonsforpliktelser	28
Kapitalforvaltning	30
Statistikk	32

Innledning

Om pensjonsordningen

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet (POA) forvalter pensjonsrettigheter til ansatte i apotekene i Norge.

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet ble opprettet i 1953 og er en lovfestet, kollektiv pensjonsordning. Det vil si at apotekere og fast ansatte i apotek har rett og plikt til medlemskap i pensjonsordningen, dersom de oppfyller vilkårene. I tillegg til ansatte ved 1 045 apotek, har ordningen medlemmer fra andre virksomheter som har en nær tilknytning til farmasien, og som har søkt om særskilt medlemskap.

Administrasjon

Det er nedfelt i lov om pensjonsordning for apotekvirksomhet at ordningen skal administreres av Statens pensjonskasse, etter instruks gitt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Styret for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet er ordningens besluttsende organ. Styret ledes av administrerende direktør i Statens pensjonskasse, og har i tillegg fire styremedlemmer med personlige varamenn.

Styret oppnevnes av Arbeids- og inkluderingsdepartementet for fire år om gangen, etter innstilling fra medlemmenes arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner. Av de oppnevnte medlemmene skal to representere arbeidsgiverne, mens farmasøytisk og teknisk personale har én representant hver.

Styret 2022

- Leder: Tomas Berg, administrerende direktør i Statens pensjonskasse
- Kristin Juliussen, analyse- og utredningsdirektør i arbeidsgiverforeningen Spekter
- Trond A. Teisberg, forhandlings-sjef i Hovedorganisasjonen Virke
- Kjell Morten Aune, spesialrådgiver i Parat/Farmasiforbundet
- Greta Torbergsen, generalsekretær i Norges Farmaceutiske Forening

Pensjonsytelser

Medlemskap i Pensjonsordningen for apotekvirksomhet omfatter alderspensjon, avtalefestet pensjon (AFP) og uførepensjon. Ved dødsfall kan etterlatte ha rett til etterlattepensjon.

Alderspensjonen i ordningen er en ytelsespensjon. Samlet alderspensjon fra folketrygden og POA utgjør 66 prosent av pensjonsgrunnlaget ved full opptjening (360 måneder), før levealdersjustering. Levealdersjusteringen kan føre til at pensjonen blir lavere enn 66 prosent.

Årskullene t.o.m. 1958 har en individuell garanti som likevel sikrer 66 prosent av pensjonsgrunnlaget ved fylte 67 år etter 30 års opptjening, gitt visse forutsetninger. Årskullene 1959–1962 har også en individuell garanti, men for disse blir garantitillegget gradvis trappet ned.

Pensjonsgrunnlaget er maksimert til 10 ganger folkestrygdens grunnbeløp. Pensjonen samordnes med folkestrygden (bruttopenisjon). Mer informasjon om de ulike ytelsene finnes på spk.no/apotekordningen.

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet er en lovfestet pensjonsordning og regelverket er tett knyttet til offentlig tjenstepensjon. Stortinget har vedtatt en ny modell for offentlig tjenstepensjon for årskullene 1963 og senere fra 1. januar 2020, men disse regelendringene omfatter ikke POA.

Året 2022

2022 var et utfordrende år preget av svake aksjemarkeder og stigende rentenivå. Pensjonsordningen har gjennom flere år hatt gode resultater, og dermed bygget opp nødvendig bufferkapital for å kunne møte slike svingninger i markedet.

Sterk lønnsvekst, flere medlemmer og regulering av pensjoner bidro til økning i pensjonsforpliktelsene. I 2022 ble pensjonene regulert på samme måte og nivå som i folketrygden. Alderspensjon, AFP og etterlattepensjon til personer over 67 år ble regulert med 3,53 prosent. Øvrige pensjoner ble regulert med 4,77 prosent.

Nøkkeltall

Nøkkeltall 2022

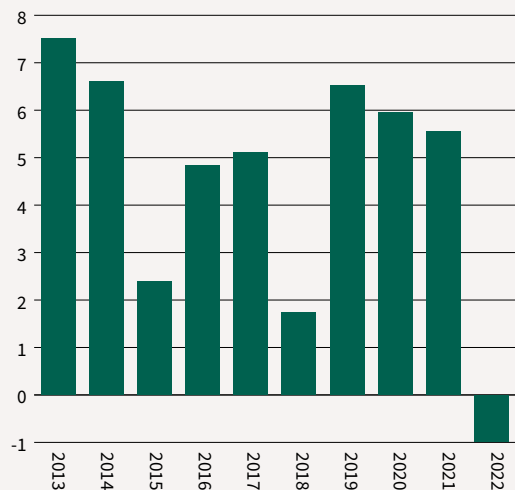
		2022	2021	2020
Arbeidsgivere og medlemmer				
Arbeidsgivere i pensjonsordningen (antall apotek)	Antall	1 045	1 031	988
Medlemmer	Antall	23 624	22 781	23 606
Yrkesaktive medlemmer*	Antall	8 903	8 780	8 380
Pensjonister*	Antall	6 438	6 179	6 030
Personer med rettigheter fra tidligere arbeidsforhold**	Antall	8 283	7 822	9 196
Tjenestepensjon				
Opptjente pensjonsrettigheter	Tusen kroner	9 726 510	9 095 116	8 553 217
Pensjonspremie	Tusen kroner	859 772	812 640	771 483
Utbetalt pensjoner	Tusen kroner	425 104	387 169	353 169
Kapitalforvaltning				
Fondsmidler i ordningen	Mill. kroner	13 144	12 891	11 900
Årlig avkastning på fondsmidler (verdijustert)	Prosent	-0,99	5,6	6,0

* Oppgitt antall er antall pr. poliser. Et medlem kan ha mer enn én polise. F.eks. vil et medlem som mottar delvis uførepensjon fra pensjonsordningen og arbeider delvis i aktiv stilling ha to poliser.

** Arbeider ikke lenger i virksomhet tilknyttet POA, men har pensjonsrettigheter hos oss. Fra 2021 telles kun personer med over 1/2 års opptjening.

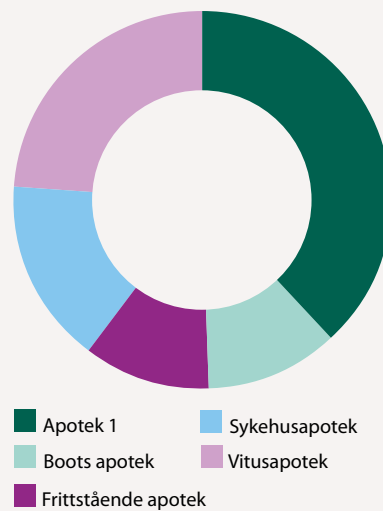
Kapitalforvaltning

Årlig avkastning

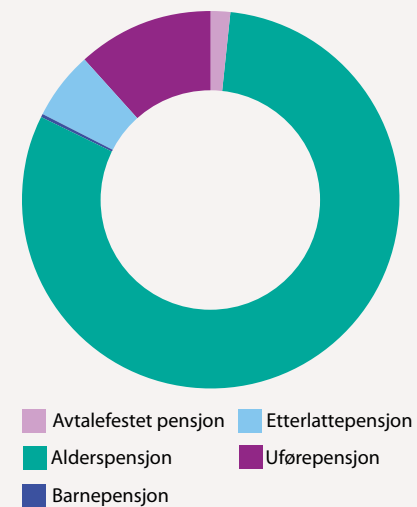
Aktive medlemmer

Aktive medlemmer fordelt på kjede

Pensjon

Opptjente pensjonsrettigheter

The graphic features a dark green circle on the left containing the text 'Styrets årsberetning'. To its right is a light pink semi-circular shape that overlaps the green circle. The background is a light blue gradient.

Styrets årsberetning

Årsberetning 2022

for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet (POA) oppnådde i 2022 et resultat på minus 13 millioner kroner. Verdijustert avkastning for totalporteføljen var på -0,99 prosent. Pensjonsordningens soliditet er omtrent uendret gjennom 2022.

Organisasjon

Pensjonsordningen administreres av Statens pensjonskasse, Oslo. Ved utgangen av 2022 har pensjonsordningen tre fast ansatte. Alle ansatte er kapitalforvaltere, og alle er menn. Den løpende oppfølgingen av ansatte skjer gjennom Statens pensjonskasse.

Det skal ikke forekomme forskjellsbehandling på grunn av kjønn, rase, alder eller etnisk bakgrunn i POA.

Styrets medlemmer oppnevnes av Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Styret ledes av administrerende direktør i Statens pensjonskasse. De øvrige styremedlemmene representerer Hovedorganisasjonen Virke, Arbeidsgiverforeningen Spekter, Norges Farmaceutiske Forening og Parat/Farmasiforbundet. Styret bestod pr. 31.12.2022 av fem medlemmer, to kvinner og tre menn. Styret i pensjonsordningen har gjennom året hatt 6 styremøter og behandlet 50 saker.

Det er ikke tegnet forsikring for styrets medlemmer eller for daglig leder for deres mulige ansvar overfor foretaket og tredjepersoner.

Bærekraft/samfunnsansvar

Pensjonsordningen har retningslinjer for bærekraftige investeringer. Det innebærer at for midlene som forvaltes internt legges prinsipper om aktivt eierskap samt ekskludering av selskaper til grunn.

Det skal ikke investeres i, eller ytes lån til, selskaper som bryter med adferds- og produktkriterier fastsatt av styret. POA støtter seg i den forbindelse til Statens pensjonsfond utlands (SPU) og KLPs ekskluderingslister. Samlet sett dekker disse to ekskluderingslistene POAs investeringsunivers.

For eksterne forvaltningsmandater settes det krav om at forvalter har eksplisitte, formaliserte og transparente ESG-prosesser.

Pensjonsordningen driver ikke virksomhet som påvirker det ytre miljø.

Medlemmer, inn- og utbetalinger

Ved utgangen av 2022 var ansatte ved 1 045 apotek medlemmer i pensjonsordningen. Dette er en økning på 13 apotek fra 2021. Pensjonsordningen omfatter også medlemmer som ikke er ansatt ved apotek, men som er ansatt i andre stillinger knyttet til farmasien. Det var i alt 8 903 aktive medlemmer og 6 438 pensjonister ved årsskiftet.

Ansatte ved apotek har pliktig medlemskap i pensjonsordningen etter nærmere bestemmelser gitt i lov om pensjonsordning for apotekvirksomhet. Ansatte i andre stillinger knyttet til farmasien kan søke om medlemskap, og kan også søke om utmelding.

Det er innbetalt i alt 860 millioner kroner i premier i 2022 mot 780 millioner kroner i 2021. Videre er det utbetalt 425 millioner kroner i pensjoner mot 387 millioner kroner i 2021.

Premiesatsen var i 2022 på 18,1 prosent. Premien fordeles mellom arbeidstakere og arbeidsgivere. Arbeidstakerne har betalt en premie på 3,4 prosent av pensjonsgrunnlaget, mens arbeidsgiverne har betalt 14,7 prosent.

Løpende alderspensjon og etterlattepensjon fra 67 år ble i 2022 regulert med 3,53 prosent, mens løpende uførepensjon og etterlattepensjon før 67 år ble regulert med 4,77 prosent.

Finansiell risiko

Styret har vedtatt en investeringsstrategi som setter rammer for hvilken risiko som kan tas, og hvilke typer investeringer som kan foretas. Strategien innebærer at kapitalen plasseres ut fra et langsiktig perspektiv, og med moderat risiko.

Investeringsstrategien og fullmaktstrukturen gir etter styrets vurdering god kontroll med forvaltningen av ordningens midler.

Forsikringsrisiko

Risikostyringen på investeringssiden og risikostyringen knyttet til de forsikringstekniske avsetningene ses i sammenheng. De forsikringstekniske avsetningene er forpliktelser med lang tidshorisont. Derfor plasseres også kapitalen ut fra et langsiktig perspektiv.

Det forsikringstekniske oppgjøret for 2022 er basert på de actuarielle forutsetningene for dødelighet ved

opplevelsesrisiko, og dødelighet for dødsrisiko fra grunnlagselementene i K2013. Uføresannsynlighetene er basert på beregningsgrunnlaget K1963 styrket med en faktor på 2,5. Beregningsrenten er på 3,0 prosent.

Resultat

Årets resultat viser et underskudd på 13 millioner kroner. Tilsvarende resultat i 2021 var et overskudd på 309 millioner kroner. Netto resultat knyttet til finansielle eiendeler er negativt med 124 millioner kroner i 2022. Dette inkluderer endring i urealiserte gevinster og tap. Det er spesielt urealiserte tap på investeringer i aksjer, eiendom og fastrentepapirer som bidrar til negativt resultat for finansielle eiendeler i 2022. I 2021 var netto resultat knyttet til finansielle eiendeler positivt med 672 millioner kroner.

Det er bokført en økning i pensjonsforpliktelsene (premiereserven) i 2022 på totalt 631 millioner kroner. Vekst i antall medlemmer totalt, samt lønnsøkning og regulering av løpende pensjoner bidrar til økningen i forpliktelsene. I tillegg bidrar overgangen til K2013 med en økning på 30 millioner kroner utover tidligere beregnet tilleggsavsetning.

Årets underskudd på 13 millioner kroner belastes annen opptjent egenkapital.

Økonomisk stilling

Pensjonsordningen har pr. 31.12.2022 en total kapital på 13 365 millioner kroner.

Annen opptjent egenkapital utgjør 2 637 millioner kroner ved utgangen av året. Dette er en nedgang på 13 millioner kroner fra 2021. Pensjonsordningen har beregnet solvensmarginkrav i henhold til kravene som gjelder for private pensjonskasser. Pr. 31.12.2022 utgjør beregnet solvensmarginkrav 342 millioner kroner. Solvensmarginkravet skal dekkes innenfor annen opptjent egenkapital.

Ordningens frie egenkapital består av annen opptjent egenkapital utover solvensmarginkravet. Den frie egenkapitalen utgjør i alt 2 295 millioner kroner ved utgangen av 2022. Dette er nødvendig buffer for å stå imot tilfeldig risiko som ikke er dekket av premien. Til sammenligning utgjorde den frie egenkapitalen i alt 2 333 millioner kroner ved utgangen av 2021.

Pr. 31.12.2022 er det avsatt 952 millioner kroner i netto urealiserte kursgevinster til kursreguleringsfond. Kursreguleringsfondet er en buffer mot eventuelle fremtidige kursfall i investeringene.

Bufferkapitalen svekket seg noe gjennom 2022. Negativ avkastning på verdipapirporteføljen bidro til denne svekkelsen. Avkastningen (verdijustert) på -0,99 prosent i 2022 er bedre enn sammenlignbar referanseindeks, men betydelig svakere enn det som ble lagt til grunn ved inngangen til året.

Pensjonsordningen beregner kapitalbehov basert på bindende kapitalkrav fra Finanstilsynet (forenklet solvenskapitalkrav). Beregningene gjøres etter lignende regler som gjelder for pensjonsforetak under tilsyn. Solvenskapitalkravet skal dekke risikoen for tap av pensjonskassens bufferkapital, og viser ordningens evne til å tåle tap uten at det truer ordningens videre drift. I beregningen av forenklet solvenskapitalkrav kan pensjonsforetakene bruke en overgangsregel for beregning av virkelig verdi for forsikringsforpliktelsene frem til 2032.

Pr. 31.12.2022 tilfredsstillende bufferkapitalen kapitalbehovet basert på beregninger av forenklet solvenskapitalkrav med bruk av overgangsregel (solvenskapitaldekning 192 prosent). Beregninger viser at pensjonsordningen også har en tilfredsstillende finansiell stilling uten bruk av overgangsregelen (solvenskapitaldekning 180 prosent).

Oppsummering

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift. Pensjonsordningen har pr. 31.12.2022 foretatt forsikringsmessige avsetninger i samsvar med lov av 26. juni 1953 nr. 11 om Pensjonsordning for apotekvirksomhet.

Årsregnskapet for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet gir etter styrets oppfatning tilfredsstillende informa-

sjon for å bedømme resultatet av pensjonsordningens virksomhet i 2022 og den økonomiske stillingen ved utgangen av året.

Styret anser at den økonomiske stillingen ved årsskiftet er tilfredsstillende.

Sammen med den vedtatte investeringsstrategien mener styret dette gir et tilfredsstillende grunnlag for å møte utfordringene som bransjen står overfor. Forutsetningen for fortsatt drift er dermed til stede.

Oslo, 30. mars 2023

Kristin Juliussen

Greta Torbergsen

Tomas Berg (leder)

Tomas Berg (leder)

Trond Teisberg

Kjell Morten Aune

**Regnskap
og noter**

Resultatregnskap

	Note	2022	2021
TEKNISK REGNSKAP			
Premieinntekter			
Premieinntekter	14	859 771 744	812 640 221
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler		334 820 302	280 624 033
Netto driftsinntekt fra eiendomsfond		50 482 172	52 586 562
Verdiendringer på investeringer		-338 478 414	208 463 865
Realisert gevinst og tap på investeringer		-163 185 899	109 258 786
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	18	-116 361 839	650 933 246
Forsikringsytelser			
Utbetalte pensjoner	15	425 104 074	387 168 557
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser			
Endring i premiereserve	11	631 393 600	542 116 000
Endring i særskilte forpliktelser	12	-9 959 894	-9 959 894
Endring i kursreguleringsfond		-343 547 444	206 267 678
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser		277 886 262	738 423 784
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Forvaltningskostnader	16	28 608 810	31 346 570
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	17	16 775 941	17 167 704
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		45 384 751	48 514 274
Resultat av teknisk regnskap		-4 965 182	289 466 851

	Note	2022	2021
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler		21 670 188	8 879 710
Netto driftsinntekt fra eiendomsfond		3 267 299	1 663 982
Verdiendringer på investeringer		-21 906 948	6 596 365
Realisert gevinst og tap på investeringer		-10 561 693	3 457 246
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	18	-7 531 153	20 597 303
Andre inntekter			
Renteinntekter bankinnskudd drift		100 644	105 172
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
Forvaltningskostnader	16	962 419	1 036 492
Resultat av ikke-teknisk regnskap		-8 392 928	19 665 984
Totalresultat		-13 358 110	309 132 835
Overføringer og disponeringer			
Avsatt til/overført fra(-) annen opptjent egenkapital	19	-13 358 110	309 132 835
Sum disponeringer		-13 358 110	309 132 835

Balanse / Eiendeler

	Note	31.12.2022	31.12.2021
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
INVESTERINGER			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall	2	100 792 620	79 772 333
Boliglån	3	1 382 874	1 270 528
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		102 175 493	81 042 861
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	4, 7	95 084 083	92 827 131
Rentebærende verdipapirer	5, 7	101 448 158	121 990 848
Finansielle derivater	6, 7	843 639	0
Bankinnskudd		5 554 824	4 493 804
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		202 930 704	219 311 784
Sum investeringer i selskapsporteføljen		305 106 198	300 354 643
Fordringer			
Fordringer knyttet til premieinntekter	9	213 907 255	215 734 095
Fordring meglere		0	0
Sum fordringer		213 907 255	215 734 095
Andre eiendeler			
Bankinnskudd drift	8	6 950 861	20 597 136
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Opptjent ikke fakturert premie		8 500 000	7 400 000
Opptjent utbytte		3 761 189	3 083 577
Forskuddsbetalte kostnader		15 624	14 200
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		12 276 813	10 497 777
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		538 241 127	547 183 651

	Note	31.12.2022	31.12.2021
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
Investeringer i kollektivporteføljen			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall	2	4 237 475 452	3 335 873 986
Boliglån	3	58 138 119	53 130 211
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		4 295 613 571	3 389 004 197
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	4, 7	3 997 479 868	3 881 792 109
Rentebærende verdipapirer	5, 7	4 265 035 281	5 101 343 792
Finansielle derivater	6, 7	35 467 875	0
Bankinnskudd		233 533 288	187 919 331
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		8 531 516 311	9 171 055 232
Sum investeringer i kollektivporteføljen		12 827 129 882	12 560 059 429
Sum eiendeler i kundeporteføljene		12 827 129 882	12 560 059 429
Sum eiendeler		13 365 371 009	13 107 243 080

Balanse / Egenkapital og forpliktelser

	Note	31.12.2022	31.12.2021
Opptjent egenkapital			
Annen opptjent egenkapital	10, 13	2 637 149 888	2 650 507 997
Sum opptjent egenkapital		2 637 149 888	2 650 507 997
Forsikringsforpliktelser			
Premiereserve	11	9 726 509 600	9 095 116 000
Særskilt forpliktelse - for regulering av pensjoner	12	41 011 098	50 970 992
Kursreguleringsfond		951 564 564	1 295 112 008
Sum forsikringsforpliktelser		10 719 085 262	10 441 199 000
Gjeld i selskapsporteføljen			
Finansielle gjeldsposter som måles til virkelig verdi			
Finansielle derivater	6, 7	0	16 216
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Påløpt kostnad		3 763 687	3 887 201
Annen kortsiktig gjeld			
Gjeld til megler		0	409 867
Gjeld i kundeporteføljene			
Finansielle gjeldsposter som måles til virkelig verdi			
Finansielle derivater	6, 7	0	678 094
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Påløpt kostnad		5 372 172	10 544 704
Sum egenkapital og forpliktelser		13 365 371 009	13 107 243 080

Oslo, 30. mars 2023

Tomas Berg (leder)

Kristin Juliussen

Greta Torbergsen

Trond Teisberg

Kjell Morten Aune

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet Egenkapitaloppstilling

	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2020	2 341 375 162	2 341 375 162
Tilført egenkapital/resultat ved disponering	309 132 835	309 132 835
Egenkapital 31.12.2021	2 650 507 997	2 650 507 997
Tilført egenkapital/resultat ved disponering	-13 358 110	-13 358 110
Egenkapital 31.12.2022	2 637 149 888	2 637 149 888

Kontantstrømoppstilling

(Tall i hele kroner)	2022	2021
Innbetalte premier	860 489 057	779 665 821
Utbetalte pensjoner	-425 104 074	-387 168 557
Endring boliglån	-5 068 527	9 066 206
Innbetalinger av renter og utbytte		
Innbetalinger av renter	278 871 287	252 605 969
Innbetalinger av utbytte	100 247 372	91 656 419
Utbetalinger vedrørende driften	-52 054 507	-47 989 821
Netto kontantstrøm av operasjonelle aktiviteter (A)	757 380 608	697 836 036
Realisert gevinst ved salg av investeringer	264 341 319	241 233 424
Realisert tap ved salg av investeringer	-437 406 736	-127 218 338
Netto inn-/utbetalinger ved kjøp/salg av investeringer	-551 286 488	-757 358 999
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter (B)	-724 351 905	-643 343 913
Innbetaling av annen egenkapital	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	0	0
Netto kontantstrøm i perioden (A+B+C)	33 028 703	54 492 123
Likviditetsbeholdning pr. 01.01	213 010 271	158 518 148
Likviditetsbeholdning pr. 31.12	246 038 974	213 010 271

Noter

Note 1 | Regnskapsprinsipper

Regnskapet er så langt det passer satt opp i samsvar med god regnskapsskikk, regnskapsloven og forskrift av 20. desember 2011 nr. 1457 om årsregnskap for pensjonsforetak. Noteopplysninger er utarbeidet etter årsregnskapsforskriftens kapittel 5.

Pensjonspremier

Pensjonspremier inntektsføres etter hvert som de opptjenes. Innbetaling av pensjonspremier skjer etter skuddsvis hvert kvartal.

Renter

Renter inntektsføres etter hvert som de opptjenes.

Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Obligasjoner som holdes til forfall og eiendeler i porteføljen for lån og fordringer er vurdert til kostpris korrigert for resultatført over-/ underkurs. Over-/underkurs på kjøpstidspunktet resultatføres over obligasjonens gjenværende løpetid.

Boliglån er bokført til pålydende verdi på balansedagen.

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Aksjer og andeler

Aksjer og andeler er vurdert til virkelig verdi på balansedagen. Virkelig verdi er lik markedsverdi. Markedsverdien er basert på siste omsatte kurs i 2022.

I aksjer og andeler inngår andeler i eiendomsfond.

Andelene er vurdert til markedsverdi på balansedagen. Markedsverdien er basert på uavhengige verddivurderinger av eiendommene.

I aksjer og andeler inngår også andeler i infrastrukturfond og spesialfond. Fondene har beregnet verdien av andelene på balansedagen i henhold til bransjestandard.

Obligasjoner

Obligasjoner er vurdert til virkelig verdi på balansedagen. Verdiendringen føres over resultatet. Virkelig verdi er lik markedsverdi. Markedsverdi er lik ligningskurs for 2022.

Finansielle derivater

Valutaterminer er bokført til virkelig verdi på balansedagen. Virkelig verdi er lik markedsverdi.

Verdipapirer som måles til virkelig verdi, er vurdert som én portefølje. Sum markedsverdi fratrukket sum anskaffelseskost utgjør urealisert gevinst eller tap for porteføljen. Netto urealisert gevinst i kollektivporteføljen avsettes til kursreguleringsfondet. Netto urealisert tap utgiftsføres.

Utenlandsk valuta

Bankinnskudd, samt fordringer og gjeld i utenlandsk valuta, er omregnet til valutakurs på balansedagen.

Forsikringsforpliktelser

Beregningene er basert på forutsetningen om at pensjonsordningen fortsetter å være operativ så lenge det er knyttet forpliktelser til de som er medlemmer på balansedagen. Det er derfor tatt hensyn til alle pensjonsytelser i lov om Pensjonsordning for apotekvirksomhet som er under utbetaling eller som kan bli aktuelle på et senere tidspunkt. I tillegg omfattes ordningen av avtalefestet pensjon (AFP) med mulighet til uttak av pensjon fra 62 år etter gitte kriterier.

Det beregnes en kontantverdi av opptjent pensjon basert på medlemsstatus pr. balansedato for alle medlemmer i

ordningen. Beregningene er foretatt etter standardiserte aktuarielle prinsipper med hensyn på neddiskontering og beregning av risiko. Det legges til grunn at pensjonsytelsene tjenes opp lineært fra ansettelse til pensjonering, justert for eventuell tilleggstid dersom medlemmet har tidligere opptjent rettighet.

De aktuarielle forutsetningene for dødelighet ved opplevelsrisiko og dødelighet for dødsrisiko er basert på grunnlagselementene i K2013 med startdødelighet og reduksjon (12;10), det vil si parameterne som ble oppgitt i brev fra Finanstilsynet 8. mars 2013.

Uføresannsynlighetene er basert på beregningsgrunnlaget K1963 styrket med en faktor på 2,5.

Beregningsrenten er på 3,0 prosent.

Opptjent egenkapital

Opptjent egenkapital består av Annen opptjent egenkapital. Annen opptjent egenkapital utgjør pensjonsordningens overdekning i forhold til pensjonsordningens forpliktelser. Denne egenkapitalen skal minimum tilsvare beregnet solvensmarginkrav. Solvensmarginkravet er omtalt i note 10. Annen opptjent egenkapital utover solvensmarginkravet/krav til minimumskapital er definert som fri egenkapital. Det er ingen retningslinjer som begrenser bruken av den frie egenkapitalen i Pensjonsordningen for apotekvirksomhet.

Skattemessig status

Tidligere Oslo likningskontor har i en uttalelse fra 1998 konkludert med at Pensjonsordningen for apotekvirksomhet er en skattefri institusjon. Pensjonsordningens regnskap er derfor ikke belastet med skattekostnad.

Note 2 | Investeringer som måles til amortisert kost

Obligasjoner som holdes til forfall

Tall i hele 1.000				
Utsteder	Pålydende verdi	Kostpris	Bokført verdi	Markedsverdi
Statsgaranterte	0	0	0	0
Bank/finans	668 687	668 495	668 615	634 359
Kommune/fylke	25 000	23 835	24 419	22 930
Industri	1 962 340	1 930 076	1 931 620	1 840 828
Energi	365 000	367 238	365 332	350 974
Sum obligasjoner som holdes til forfall:	3 021 027	2 989 644	2 989 986	2 849 090
Opptjente renter			61 468	61 468
Total bokført verdi	3 021 027	2 989 644	3 051 454	2 910 558

Herav andel kollektivporteføljen	2 980 559
Herav andel selskapsporteføljen	70 896

Bokført verdi 1.1.2022:	2 487 051
Tilgang 2022:	762 610
Avgang 2022:	-215 016
Årets periodiserte over-/underkurs:	2 134
Endring opptjente renter 2022:	14 675
Bokført verdi 31.12.2022:	3 051 454

Utlån og fordringer

Tall i hele 1.000				
Utsteder	Pålydende verdi	Kostpris	Bokført verdi	Markedsverdi
Statsgaranterte	0	0	0	0
Bank/finans	0	0	0	0
Kommune/fylke	70 000	70 000	70 000	66 801
Industri	1 209 000	1 206 212	1 207 658	1 164 254
Energi	0	0	0	0
Sum obligasjoner som holdes til forfall:	1 279 000	1 276 212	1 277 658	1 231 055
Opptjente renter			9 156	9 156
Total bokført verdi	1 279 000	1 276 212	1 286 814	1 240 210

Herav andel kollektivporteføljen	1 256 917
Herav andel selskapsporteføljen	29 897

Bokført verdi 1.1.2022:	928 596
Tilgang 2022:	391 001
Avgang 2022:	-40 000
Årets periodiserte over-/underkurs:	845
Endring opptjente renter 2022:	6 371
Bokført verdi 31.12.2022:	1 286 813

Sum investeringer som måles til amortisert kost:

Herav andel kollektivporteføljen	4 237 476
Herav andel selskapsporteføljen	100 793

Obligasjoner som holdes til forfall omsettes på regulerte markedsplasser. Alle obligasjoner er utstedt i NOK. Effektiv rente på obligasjoner som holdes til forfall er 3,95 prosent. Effektiv rente er beregnet på grunnlag av effektiv rente på det enkelte papir. Effektiv rente vektet i forhold til det enkelte papirs pålydende og summeres. Forskjellen mellom bokført verdi og pålydende resultatføres over obligasjonenes gjenværende løpetid.

Obligasjoner som inngår i lån og fordringer omsettes ikke jevnlig på regulerte markedsplasser. Alle obligasjoner er utstedt i NOK. Effektiv rente på obligasjoner som inngår i denne porteføljen er 3,95 prosent. Effektiv rente er beregnet på grunnlag av effektiv rente på det enkelte papir. Effektiv rente vektet i forhold til det enkelte papirs pålydende og summeres. Forskjellen mellom bokført verdi og pålydende resultatføres over obligasjonenes gjenværende løpetid.

Note 3 | Boliglån

Fra og med 1. juni 2022 opphørte ordningen med boliglån til medlemmer av pensjonsordningen for nye lånesøknader. Medlemmer som allerede hadde boliglån, beholder dette med gjenværende løpetid. Boliglån er bokført til pålydende verdi på balansedagen. Det har ikke vært avskrevet noen tap de siste 5 årene. Det foretas derfor ingen generell tapsavsetning på utlån.

Låntagere med boliglån er delvis dekket av en gjeldsforsikring hvor pensjonsordningen er selvsurandør. Det er ikke foretatt avsetninger for mulige erstatningstilfeller på balansedagen, siden antall erstatningstilfeller og beløpene knyttet til disse har vært lave de senere årene.

Spesifisering av låneporteføljen:

	Lån til bolig
Antall	88
Beløp	59 775 651
Første terminforfall	-356 133
Opptjente renter	101 475
Totalt	59 520 993
Herav andel kollektivporteføljen:	58 138 119
Herav andel selskapsporteføljen:	1 382 874

Renten for boliglån har økt fra 1,30 prosent ved inngangen til 2022 til 2,30 prosent ved utgangen av året.

Note 4 | Aksjer/andeler

Aksjer

Selskap	Kostpris	Bokført verdi
Af Gruppen Ord	8 460 832	14 380 000
Aker Bp Asa	10 074 208	12 772 200
Borregaard Asa	8 630 850	22 040 000
Elkem Asa	17 132 820	19 360 000
Elopak As	13 295 875	11 875 000
Europris Asa	9 620 463	24 027 500
Hexagon Composites	11 974 688	12 604 000
Kid	5 597 847	5 792 000
Lerøy Seafood Group	8 275 077	8 272 500
Mowi	10 176 030	8 360 000
Norske Skog Asa	16 883 705	31 298 150
Orkla Asa	7 862 278	7 094 000
Pioneer Property Group Asa	4 287 100	4 124 190
Ringerike Sparebank	8 163 151	14 788 332
Self Storage Group Asa	7 715 400	9 600 000
Sparebank 1 Sørøst-Norge (Tidl. Sbvlg)	8 584 168	13 881 725
Sparebanken Midt Norge	13 457 222	15 288 000
Storebrand Asa	16 547 687	15 372 000
Tgs Nopec Geophysical Co	7 499 632	6 600 000
Vår Energi Asa	16 418 847	14 618 175
Yara International	16 839 572	19 377 000
Sum norske aksjer	227 497 452	291 524 772
Autostore Holdings Ltd.	9 272 664	5 377 500
Carlsberg A/S -B	24 888 753	23 949 802
Dometic Group Ab	11 634 470	10 744 481
Dsv As	14 468 718	12 367 643
Huhtamaki Oyj	8 340 966	7 727 558
Investor Ab B-Aksjer	12 939 793	25 684 323
Novo Nordisk As-B	13 297 579	46 287 017
Sampo Oyj-A	19 510 527	26 654 197
Sandvik Ab	8 150 321	11 503 892
Subsea 7 S.A (Tidli Acergy S.A.)	23 904 657	24 305 750
Upm-Kymmene Oyj	15 755 066	20 170 922
Volvo Ab-B	18 824 931	24 788 136
Sum utenlandske aksjer	180 988 445	239 561 222
Sum enkeltaksjer notert på Oslo Børs/VINX	408 485 897	531 085 994

Aksjefond

Fond	Kostpris	Bokført verdi
BlackRock World Index Fund	240 337 679	869 697 728
iShares Emerging Markets Index Fund (IE) – USD Flex Acc	67 398 256	82 928 729
Sum utenlandske aksjefond	307 735 934	952 626 457

Hedgefond/Spesialfond

Fond	Kostpris	Bokført verdi
Archmore Infrastructure Debt Platform SCA	40 832 800	37 191 413
Cheyne Real Estate Credit (Crech) Fund Iv	53 223 740	60 549 866
Cheyne Real Estate Credit (Crech) Fund V	37 319 892	44 631 182
Cheyne Real Estate Credit (Crech) Fund VI	257 128 521	260 539 015
Pareto Real Estate Credit Fund	989 312	1 435 789
QVT A-1769	459 316 182	448 825 864
Sector Healthcare Fund Class A	20 402 707	40 978 378
Sum utenlandske hedgefond/spesialfond	869 213 155	894 151 508

Eiendomsfond

Fond	Kostpris	Bokført verdi
Aberdeen Eiendomsfond Norge I AS	3 175 833	3 896 619
Aberdeen Eiendomsfond Norge I IS	306 296 790	385 757 985
Pareto Eiendomsfelleskap AS/IS	427 763 408	674 303 417
Union Core Real Estate Fund AS	6 083 225	6 889 339
Union Core Real Estate Fund IS	602 239 253	643 852 632
Sum eiendomsfond	1 345 558 508	1 714 699 991

Sum aksjer og andeler **2 930 993 494** **4 092 563 951**

Herav andel kollektivportefølje **2 862 896 616** **3 997 479 868**

Herav andel selskapsportefølje **68 096 878** **95 084 083**

Porteføljen av nordiske enkeltaksjer består av aksjer som er notert på Oslo Børs hovedlisten, Euronext Expand Oslo og Euronext Growth Oslo, samt aksjer som er notert på Nasdaq Nordic, som inkluderer børsene i København, Stockholm og Helsinki. Det er gitt rammer for hvor stor andel av totalkapitalen som kan plasseres i aksjer i ett enkelt selskap, samt for maksimal risiko på forvaltningen av enkeltaksjer totalt sett. Referanseindeks for den nordiske aksjeporteføljen er VINX Nordic Benchmark Cap Net Index.

BlackRock World Index Subfund speiler indeksen for aksjer i utviklede markeder. iShares Emerging Markets Index Fund speiler aksjer i indeksen for fremvoksende markeder – MSCI

Emerging Markets Index. Til sammen har de to fondene tilnærmet samme risikoprofil som den globale referanseindeksen MSCI All Country World Index.

Investeringene i spesialfond består ved årsskiftet av seks ulike fond – to hedgefond, tre fond som investerer i eiendomslån, et fond som investerer i kredittobligasjoner med eiendomspant og et fond som investerer i infrastruktur. Referanseindeksen for hedgefondsinvesteringene for 2022 har som tidligere vært Global Hedge Fund Index.

Eiendomsinvesteringer består av andeler hos DEAS Eiendomsfond Norge I IS/AS (tidligere Aberdeen), Pareto Eiendomsfelleskap AS/IS og Union Core Real Estate Fund IS/AS. Investeringene er bokført til markedsverdi på balansedagen. Markedsverdien av andelene er beregnet basert på uavhengige verdifulderinger av eiendommene.

Note 5 | Rentebærende verdipapirer

Utsteder	Kostpris	Markedsverdi
Bank og finans	943 161 138	921 396 946
Kommune/fylke	730 867 500	671 551 604
Statsgaranterte	1 057 042 500	1 000 472 655
Industri	1 043 961 822	985 673 258
Energi	139 193 750	137 795 309
Ansvarlige lån	624 755 577	610 483 841
Sum rentepapirer omløpsmidler	4 538 982 287	4 327 373 613
Opptjente renter		39 109 826
Totalt	4 538 982 287	4 366 483 438

Herav andel kollektivporteføljen 4 265 035 281

Herav andel selskapsporteføljen 101 448 158

Porteføljen av rentepapirer klassifisert som omløpsmidler består av rentepapirer som er notert på Oslo Børs, Oslo ABM og Nordic Nasdaq (Stockholm), samt ikke listede rentepapirer. Alle rentepapirer klassifisert som omløpsmidler er utstedt i NOK, bortsett fra et rentepapir utstedt i USD, fire rentepapirer utstedt i EUR, og fem rentepapirer utstedt i SEK. Rentepapirer utstedt i utenlandsk valuta er valutasikret.

Note 6 | Finansielle derivater

Hensikten med bruk av derivater i forvaltningen er å effektivisere forvaltningen av fonds- midlene, herunder muligheten for å sikre investeringene. Pensjonsordningen kan i utgangs- punktet kun investere i børsnoterte (standardiserte) derivater. Underliggende papirer må være verdipapirer som ordningen kan investere i i henhold til gjeldende retningslinjer. Av ikke-standardiserte (OTC) derivater kan POA kun benytte valutaterminkontrakter, samt FRA (Forward Rate Agreements) og renteswapper i begrenset omfang.

Pr. 31.12.2022 var det investert i følgende derivater:

Valuta kjøpt	Valuta solgt	Nominelt beløp i NOK	Virkelig verdi i NOK
NOK	EUR	-348 416 971	-3 377 719
NOK	USD	-776 093 612	33 518 602
NOK	GBP	-457 394 089	5 490 622
NOK	SEK	-155 770 805	1 648 372
NOK	DKK	-83 793 728	-968 363
Sum valutaterminer		-1 821 469 206	36 311 514
Herav andel kollektivporteføljen			35 467 875
Herav andel selskapsporteføljen			843 639

I tillegg til sikring av valutaeksponering ved bruk av valutaterminer har POA i 2022 foretatt sikring av de utenlandske aksjeinvesteringene ved bruk av aksjeopsjoner. Slike sikrings- forretninger har i 2022 belastet regnskapet med omkring 15,3 millioner kroner.

For å effektivisere renteforvaltningen har det i 2022 vært handlet rentefutures i begrenset omfang. Disse har gitt en samlet regnskapsmessig gevinst på omkring 0,65 millioner kroner.

Note 7 | Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi

I henhold til årsregnskapsforskriften for pensjonsforetak skal finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi klassifiseres i forhold til hvordan virkelig verdi måles. Klassifiseringen sier noe om relativ usikkerhet knyttet til målingen for de ulike nivåene.

Forskriften definerer tre beregningsnivåer for hvordan virkelig verdi måles:

1. Virkelig verdi måles ved bruk av noterte priser i aktive markeder for identiske finansielle instrumenter. Ingen justering foretas i disse prisene.
2. Virkelig verdi måles med bruk av annen observerbar input enn de noterte prisene som brukes i nivå 1, enten direkte (priser) eller indirekte (utledet fra priser).
3. Virkelig verdi måles med bruk av input som ikke baseres på observerbare markedsdata (ikke observerbar input).

Virkelig verdi hierarki for finansielle instrumenter målt til virkelig verdi:

	31.12.2022	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Aksjer og andeler	4 092 563 951	531 085 995	952 626 457	2 608 851 499
Obligasjoner	4 366 483 438		4 366 483 438	
Finansielle derivater	36 311 514		36 311 514	
Totalt	8 495 358 903	531 085 995	5 355 421 409	2 608 851 499

Note 8 | Bankinnskudd

Av bankinnskudd knyttet til drift på 6 950 861 kroner pr. 31.12.2022 utgjør 107 808 kroner bundne skattetrekkmidler.

Som sikkerhet for ulike derivatposisjoner må pensjonsordningen stille sikkerhet i form av bundne innskudd på marginkontoer i bank. Pr. 31.12.2022 er det ingen slike bundne innskudd.

Note 9 | Fordringer knyttet til premieinntekter – tap på fordringer

Fordringer er bokført med 213 907 255 kroner og består av:

	31.12.2022	31.12.2021
Fordringer knyttet til premieinntekter:	213 933 018	215 986 399
Fordringer lån:	364 476	374 003
Avsetning for mulige tap:	-390 239	-626 307
Sum kundefordringer:	213 907 255	215 734 095

Fordringer er bokført til pålydende verdi på balansedagen. Det er foretatt avsetning for mulig tap i fordringene. Bokført tap på fordringer spesifiseres som følger:

	2022	2021
Realisert tap på fordringer:	253 374	0
Endring avsetning for mulig tap:	-236 068	-5 037
Bokført tap på fordringer:	17 306	-5 037

Note 10 | Solvensmarginkrav

Pensjonsordningen har beregnet solvensmarginkrav etter lignende regler som gjelder for private pensjonskasser i henhold til administrasjonsinstruksen fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet gjeldende fra 2011. Pr. 31.12.2022 er solvensmarginkravet beregnet å utgjøre 342 168 888 kroner. Beregningsgrunnlaget for solvensmarginkravet er som følger (tall i hele 1.000):

	Beregnings- grunnlag	Beregnings- faktor	Beregnet solvens- marginkrav
Premiereserve alderspensjon:	8 094 382	4,00 %	323 775
Dødelighetsrisiko (udekket risiko, brutto):	260 851	0,30 %	783
Uførepensjon og premiefritak (brutto risikopremier):	67 735	26,00 %	17 611
Sum solvensmarginkrav pr. 31.12.2022:			342 169

Solvensmarginkravet skal dekkes innenfor annen opptjent egenkapital. Annen opptjent egenkapital, eksklusiv solvensmarginkravet, men med tillegg av kursreguleringsfondet, utgjør 3 246 545 564 kroner. Dette utgjør ordningens bufferkapital.

Til sammenligning var beregningsgrunnlaget for solvensmarginkravet pr. 31.12.2021 som følger (tall i hele 1.000):

	Beregnings- grunnlag	Beregnings- faktor	Beregnet solvens- marginkrav
Premiereserve alderspensjon:	7 526 478	4,00 %	301 059
Dødelighetsrisiko (udekket risiko, brutto):	243 358	0,30 %	730
Uførepensjon og premiefritak (brutto risikopremier):	63 773	26,00 %	16 581
Sum solvensmarginkrav pr. 31.12.2021:			318 370

Note 11 | Premiereserve

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet er kun pliktig til å gjennomføre forsikringsteknisk beregning av fremtidige forpliktelse hvert femte år. Styret har likevel valgt å foreta årlige forsikringstekniske beregninger. Resultatet av beregningene benyttes også til regnskapsformål.

Premiereserven beregnes som nåverdien av opptjente pensjonsrettigheter på balansedagen. Premiereserven skal dekke fremtidige pensjoner opptjent på balansedato for ordningens medlemmer. For pensjonistene er premiereserven nåverdien av gjenstående pensjonsutbetalinger. Beregning av avsetningen følger regelverket for private pensjonskasser så langt det passer.

Forutsetningene for dødelighet ved opplevelsrisiko og dødelighet for dødsrisiko er basert på grunnlagselementene i K2013. Overgangen til K2013 i 2022 medførte en økning i premiereserven på 30 millioner kroner utover tidligere beregnet tilleggsavsetning.

Uføreforutsetningene er basert på beregningsgrunnlaget K1963 styrket med en faktor på 2,5.

Beregningsrenten er på 3 prosent.

Administrasjonsreserven tar høyde for de forventede fremtidige kostnadene knyttet til utbetaling av pensjonene. Administrasjonsreserven beregnes ikke særskilt, men inngår i premiereserven. Pensjonsordningen for apotekvirksomhet har valgt å foreta avsetning for de fremtidige kostnadene tilsvarende 4 prosent av de beregnede pensjonsforpliktelsene. Det er avsatt for løpende pensjonister, aktive og oppsatte medlemmer (dvs. arbeidstakere som har sluttet i medlemsberettiget stilling og som har opptjent rettighet).

Note 12 | Særskilt forpliktelse – for regulering av pensjoner

For virksomheter som meldte seg ut av pensjonsordningen med virkning fra 1.1.2017 og 1.1.2018 ble det foretatt engangsoppgjør for den beregnede kostnaden ved fremtidig regulering av pensjoner. Engangsoppjøret i 2017 utgjorde 87 883 720 kroner, mens engangsoppjøret i 2018 utgjorde 11 715 220 kroner. Engangsoppjørene ble avsatt som særskilt forpliktelse i balansen.

Den faktiske kostnaden for regulering av pensjoner det enkelte år gjenspeiles i premiereserven. Den særskilte avsetningen for beregnet reguleringskostnad reduseres derfor årlig med 1/10-del av opprinnelig beløp. Rest særskilt forpliktelse pr. 31.12.2022 er 41 011 098 kroner.

Note 13 | Forenklet solvenskapitalkrav

Bindende kapitalkrav - forenklet solvenskapitalkrav – trådte i kraft for pensjonskasser fra 1.1.2019. Kravet er en forenklet versjon av Solvens II-regelverket som gjelder for forsikringsforetak og er basert på Finanstilsynets stresstest, med enkelte tilpasninger.

Forenklet solvenskapitalkrav per 31.12.2022 utgjør 1 742 millioner kroner (1 798 millioner kroner per 31.12.2021). Bufferkapitalen overstiger det forenklede solvenskapitalkravet med 1 598 millioner kroner (1 852 millioner kroner i 2021). Dette gir en solvenskapitaldekning på 192 prosent (203 prosent i 2021). I beregningen av bufferkapital er det tatt hensyn til overgangsregelen fra Finanstilsynet for oppjustering av premiereserven til virkelig verdi. Overgangsregelen innebærer at effekten av oppjusteringen til virkelig verdi fordeles over 16 år. I beregningen er det forutsatt at resterende oppjustering utgjør 10/16-deler.

Uten bruk av overgangsregelen er bufferkapitalen beregnet å overstige det forenklede solvenskapitalkravet med 1 397 millioner kroner (1 200 millioner kroner i 2021). Dette gir en solvenskapitaldekning på 180 prosent (167 prosent i 2021).

Note 14 | Premieinnbetalinger

Det er innbetalt 860 489 057 kroner i premie fra medlemmene i 2022. Til sammenligning er det bokført premieinntekter med 859 771 744 kroner. Tilsvarende ble det i 2021 innbetalt 779 665 821 kroner i premie fra medlemmene, og bokført premieinntekter med 812 640 221 kroner. Forskjellen mellom premieinntekter og premieinnbetalinger består av endringen i premier som er fakturert, men ikke betalt samt periodisering av opptjente premieinntekter.

Note 15 | Pensjoner

Av utgiftsførte pensjoner utgjør 450 288 kroner avskrivninger i forbindelse med for mye utbetalte pensjoner. Tilsvarende tall for 2021 var 436 810 kroner.

Note 16 | Forvaltningskostnader

Samlede forvaltningskostnader utgjør 29 571 229 kroner (32 383 062 i 2021). Det har vært 3 ansatte i pensjonsordningen i 2022. Lønn og sosiale kostnader til disse tre kapitalforvalterne utgjør 5 295 297 kroner i 2022 og inngår i forvaltningskostnadene.

Note 17 | Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader

Pensjonsordningen administreres av Statens pensjonskasse. Det er i 2022 utgiftsført 16 597 984 kroner for kjøp av tjenester i forbindelse med administrasjon av pensjonsordningen, herunder kostnader til regnskapsføring, aktuatertjenester, administrasjon av pensjoner og internrevisjon (16 537 102 kroner i 2021). Videre er det utgiftsført 372 235 kroner for revisjon inkludert merverdiavgift (339 186 kroner i 2021). Hele beløpet gjelder ordinære revisjonstjenester. Honorar til styret er utgiftsført med 381 627 kroner (376 835 kroner i 2021). Diverse andre kostnader, kostnadsrefusjoner og renteinntekter fra kunder utgjør i alt netto -575 905 kroner (-85 419 kroner i 2021). Samlet utgjør de forsikringsrelaterte administrasjonskostnadene 16 775 941 kroner (17 167 704 kroner i 2021).

Det er i 2022 utgiftsført honorar til medlemmene av styret i ordningen som følger:

Tomas Berg, leder	77 128
Trond Teisberg	75 122
Greta Torbergsen	73 206
Kristin Juliussen	77 128
Kjell Morten Aune	75 122
Urd Andestad, vara	1 915
Katrine Andresen Roald, vara	2 006
Totalt	381 627

Note 18 | Kapitalavkastning

Beregnet avkastning for totalporteføljen utgjør:

År:	2022	2021	2020	2019	2018
Avkastning i % (verdijustert):	-0,99	5,56	5,96	6,52	1,75
Avkastning i % (bokført):	1,84	3,85	3,05	3,12	3,08

Kapitalavkastningen over er beregnet for den samlede porteføljen; kollektivporteføljen og selskapsporteføljen.

Note 19 | Resultatanalyse

Tall i mill. kroner	2022	2021
Pensjonsplanendringer:	0,00	0,00
Renteresultat ¹⁾ :	-406,12	406,91
Risikoresultat ²⁾ :	2,48	-4,61
Øvrig resultat ³⁾ :	46,74	113,32
Administrasjonsresultat:	0,00	0,00
Forsikringsresultat:	-356,90	515,62

- 1) Renteresultat er differansen mellom faktisk avkastning og beregningsrente i premiereserven.
- 2) Risikoresultatet er sammenstilling av risikoinntekter minus risikoutgifter. Risikoinntekter er faktisk innbetalt og teknisk beregnet risikopremie for død og uførhet, samt dødelighetsarv. Risikoutgifter er tilførte avsetninger for risikohendelser.
- 3) Resultatført differanse mellom fakturert og faktisk beregnet premie. Et negativt øvrig resultat vil indikere at det er betalt for lite premie.

Revisjons- beretning

Revisjonsberetning

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6a, 0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, 0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske Revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til styret i Pensjonsordningen for apotekvirksomhet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet som består av balanse per 31. desember 2022, resultat, egenkapitaloppstilling og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir et rettviseende bilde av pensjonskassens finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av pensjonskassen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår konklusjon om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere om årsberetningen inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon eller ikke inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav, er vi pålagt å rapportere det.

Vi har ingenting å rapportere i så henseende, og vi mener at årsberetningen er konsistent med årsregnskapet og inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til pensjonskassens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Penneo document key: MCBHF-UC408-HH391V-IG4AE-T2CVU-CVW47M

2

for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike pensjonskassen eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av pensjonskassens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om pensjonskassens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at pensjonskassen ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Oslo, 21. april 2023
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Johan-Herman Stene
statsautorisert revisor

Uavhengig revisors beretning – Pensjonsordningen for apotekvirksomhet 2022

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Penneo document key: MCBHF-UC408-HH391V-IG4AE-T2CVU-CVW47M

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Johan-Herman Stene
Statsautorisert revisor

På vegne av: Ernst & Young AS
Serienummer: UN:NO-9578-5993-4-2411909
IP: 83.241.xxx.xxx
2023-04-21 10:41:01 UTC

Penneo Dokumentnummer: KC8Y-UC40B-PH5B/WJ3ME-TZC0U-CW17M

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?
Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service -penneo@penneo.com**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

Innsikt

Pensjonsforpliktelser

Pensjonsordningens premiereserve pr. 31.12.2022 er beregnet til 9,727 milliarder kroner. Det er en økning på 631 millioner kroner i forhold til 31.12.2021.

Premiereserve er definert som nåverdien av opptjente pensjonsrettigheter ved balansedato. Nåverdien kommer frem ved å neddiskontere de forventede framtidige pensjonsutbetalingene med en beregningsrente på 3 prosent.

I tillegg benyttes det et grunnlag med

- (i) sannsynligheter for å overleve og få utbetalt alderspensjon,
- (ii) sannsynligheter for å bli arbeidsufør og få utbetalt uførepensjon, og
- (iii) sannsynligheter for å dø og etterlate seg familie-medlemmer som har rett til ektefelle- eller barnepensjon.

Beregningene er gjennomført med dødelighetsgrunnlaget K2013 og uføretariffen K1963 styrket med 250 prosent.

Beregningsrente, ett års opptjening for aktive og regulering av pensjonsgrunnlag eller pensjonsytelse er med på å bygge opp premiereserven. På den andre siden reduserer pensjonsutbetalingene premiereserven.

Forsikringsresultat -357 millioner kroner

Forsikringsresultatet er negativt og splittes opp i tre ulike resultat: renteresultat, risikoresultat og øvrig resultat.

Renteresultat -406 millioner kroner

Renteresultatet er negativt, noe som vil si at avkastningen (-0,99 prosent) på pensjonsmidlene har vært lavere enn beregningsrenten (3,0 prosent) i premiereserven. Størrelsen på pensjonsmidlene er for tiden om lag 3,6 milliarder kroner høyere enn premiereserven.

Risikoresultat 2 millioner kroner

Risikopremie beregnet etter gjeldende tariffer viste seg i år å være høyere enn netto økning i premiereserven som følge av faktiske risikohendelser gjennom året. Det medførte at risikoresultatet er positivt med 2 millioner kroner.

Totalt ble det utført reservetransaksjoner som følge av uførhet på 57 millioner kroner. Dette tas fra risikofelleskapet. Når det gjelder reservetransaksjoner som følge av død så tilbakeføres 57 millioner kroner til risikofelleskapet. Samlet ender dermed reservetransaksjoner som følge av risikohendelser på null.

På den andre siden er det tilført 2 millioner kroner i risikopremie i 2022, inkludert livsgevinst. Risikoresultatet blir dermed positivt på 2 millioner kroner.

Øvrig resultat 47 millioner kroner

Øvrig resultat er positivt. Dette er differansen mellom den premien som er fakturert gjennom året, og den premien som er beregnet i forsikringssystemet. Fakturert premie er beregnet med bakgrunn i en fast prosentsats (18,1 prosent) av pensjonsgrunnlaget. Aktuarielt beregnet premie oppdateres kontinuerlig gjennom året ettersom medlemmenes pensjonsrettigheter endrer seg.

Vurdering av pensjonsordningens økonomiske stilling

I en pensjonsordning som Pensjonsordningen for apotekvirksomhet (POA), der forpliktelsene i sin helhet skal være sikret gjennom fondsoppbygging, bør verdien av midlene avsatt til pensjon (eiendeler) minst tilsvare størrelsen på de forsikringsmessige avsetninger for å kunne sikre en rimelig dekningsgrad i ordningen. Dette er i tråd med de krav som stilles til tilsvarende private ordninger som er underlagt forsikringsvirksomhetsloven.

Overdekningen i ordningen var på 3,6 milliarder kroner ved utgangen av 2022. Det innebærer en reduksjon på 357 millioner kroner siste år, noe som er summen av de tre resultatene over.

Det er i hovedsak premieinntekter og flere år med god avkastning som har bidratt til den solide overdekningen. Premieinntektene er å regne som sikker inntekt, mens avkastningen er mer usikker. Premiesatsen på 18,1 prosent bidrar til at pensjonskassen fortsetter å bygge nødvendig buffer over tid.

Det har blitt innført soliditetskrav for pensjonskasser. Soliditetskravet som Finansdepartementet har fastsatt i forskrift, er en forenklet versjon av Solvens II-kravet. Det er i hovedsak to mål med et nytt kapitalkrav. Det er å sørge for at det finnes tilstrekkelig bufferkapital slik at pensjonskassen vil klare seg gjennom en stresset situasjon, og at premiereserven beregnes med en risikofri volatilitetsjustert markedsrente slik at man med høy sikkerhet kan innfri de langsiktige pensjonsløftene. Solvenskapitalkravet bygger på stresstest I som pensjonskassene og Finanstilsynet har benyttet de senere årene. Styret i POA har fått presentert størrelsene på solvenskapitalkravet for hvert kvartal i 2022.

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet rapporterer ikke til Finanstilsynet, men pensjonskasser som gjør det skal redegjøre for gjennomførte, planlagte og vurderte tiltak i stresstrapporteringen hvis bufferkapitalutnyttelsen overstiger 200 prosent. Som lavest var bufferkapitalutnyttelsen uten overgangsregel på 50 prosent ved utgangen av 1. kvartal 2022 mens den endte på 55 prosent ved utgangen av året. Rentekurvene fra Eiopa brukes til å regne om premiereserve til «virkelig verdi». I tillegg beregnes tapspotensial i forsikringsrisiko og markedsrisiko.

Kapitalforvaltning

I et utfordrende marked leverte kapitalforvaltningen en negativ totalavkastning på -0,99 prosent i 2022. Midler til forvaltning økte svakt gjennom året til 13,1 milliarder ved utgangen av 2022.

Kapitalforvaltningen i Pensjonsordningen for apotekvirksomhet (POA) skal bidra til at ordningen kan oppfylle sine langsiktige forpliktelser uten for store variasjoner i premien, men samtidig oppnå så høy avkastning som mulig innenfor tilgjengelig risikokapasitet.

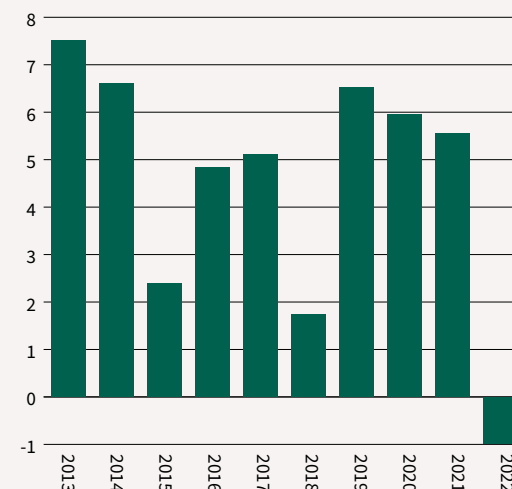
Investeringsstrategien er vedtatt av styret. Risikonivået i investeringsporteføljen skal være slik at ordningen kan tilfredsstillende lovpålagte kapitalkrav med minst 99 prosent sannsynlighet. Risikonivået er videre satt for å bevare bufferkapitalen og for å opprettholde en tilfredsstillende porteføljesammensetning, også i år med store fall i kapitalmarkedet.

POA har gjennom 2022, som i de foregående årene, opprettholdt et moderat risikonivå i investeringsporteføljen.

Resultater i 2022

Svake aksjemarkeder og stigende renter skapte et utfordrende investeringsklima i 2022, og for første gang siden 2008 opplevde POA et år med negativ totalavkastning. Totalavkastningen for investeringsporteføljen ble -0,99 prosent. Svingninger i resultatet fra år til år er forventet, og årets resultat ligger godt innenfor et normalt utfallsrom

Årlig avkastning

Figuren viser årlig avkastning for POA i perioden 2013 til 2022.

gitt POAs risikonivå. Som figuren på forrige side viser har avkastningen i den siste tiårsperioden variert fra -0,99 til 7,51 prosent. Snittavkastningen har vært 4,52 prosent.

Aksjemarkedene falt i årets første tre kvartaler. Selv om markedene hentet inn litt av den negative avkastningen i årets siste kvartal, endte POA likevel med en negativ avkastning på -13,57 prosent på aksjeforføljen.

På rentesiden har økte renter gjennom året bidratt til verditap på fastrenteobligasjonene. Porteføljen som er øremerket til durasjonssikring endte med en avkastning på -9,43 prosent. I den øvrige omløpsrenteforføljen har også fastrentepapirer levert negativ avkastning, mens renteforføljer med flytende rente og high-yield rentepapirer har bidratt i positiv retning. Samlet sett har disse renteinvesteringene derfor levert en svakt positiv avkastning på 0,22 prosent i året som gikk.

Renteøkningen har også påvirket eiendomsverdiene, og verddivurderinger av eiendomsinvesteringer ved årsslutt ga urealiserte verditap i eiendomsporteføljen. Til tross for god løpende avkastning endte avkastningen for eiendom dermed på -1,25 prosent i 2022, også dette for første gang siden 2008.

POA har omtrent en tredjedel av midlene plassert i obligasjoner som bokføres til amortisert kost. Disse investeringene leverte et stabilt positivt avkastningsbidrag på 3,9 prosent i 2022. Sammen med en moderat risikoprofil i investeringene, bidro dette til å begrense de negative markedseffektene – og bevare ordningens soliditet.

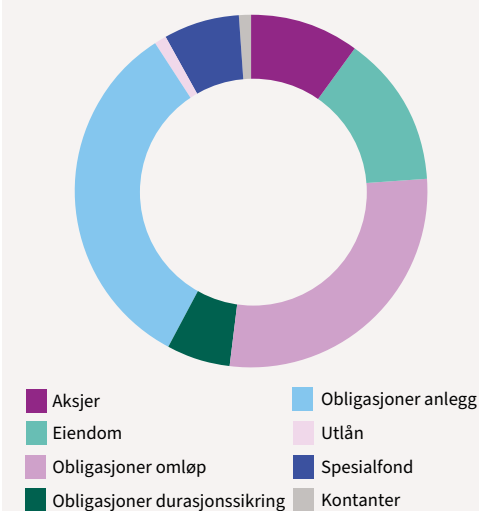
Aktivaallokering

Pensjonsordningen forvaltet ved utgangen av året totalt 13,1 milliarder kroner. Porteføljen økte med omkring 230 millioner gjennom 2022, som følge av et løpende likviditetsoverskudd i ordningen.

Administrasjonen arbeider kontinuerlig med å identifisere de investeringsmulighetene som gir best mulig utnyttelse av risikokapasiteten. Allokeringen til anleggporteføljen er økt gjennom 2023, mens allokeringen til omløpsporteføljen er redusert tilsvarende.

I investeringsplanen for 2023 vedtok styret i tråd med administrasjonens anbefaling å videreføre risikonivået for 2022 inn i 2023.

Aktivaallokering

Figuren viser strategisk allokering for ulike aktivaklasser ved inngangen til 2023.

Statistikk

Bestand

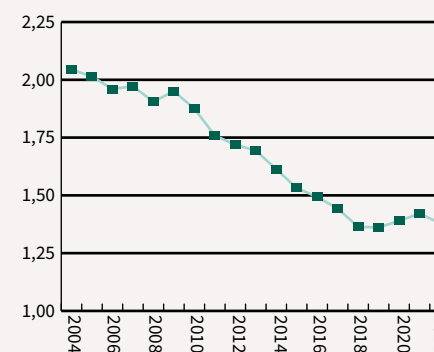
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Aktive	7 274	7 422	7 585	7 645	7 704	7 527	7 812	8 380	8 780	8 903
Oppsatte*	6 564	6 767	7 175	7 522	7 925	8 331	8 770	9 196	7 822	8 283
Pensjonister	4 295	4 600	4 951	5 121	5 338	5 517	5 739	6 030	6 179	6 438
AFP	312	310	293	269	264	288	273	271	310	312
Alderspensjon	2 202	2 513	2 955	3 165	3 368	3 484	3 693	3 916	3 975	4 235
Uførepensjon	1 422	1 415	1 335	1 309	1 329	1 354	1 366	1 431	1 468	1 451
Ektefellepensjon	338	343	342	352	348	360	374	380	394	415
Barnpensjon	21	19	26	26	29	31	33	32	32	25
Forholdstall aktive/pensjonist	1,694	1,613	1,532	1,493	1,443	1,364	1,361	1,390	1,421	1,383
Forholdstall aktive per pensjonist og oppsatt	0,670	0,653	0,626	0,605	0,581	0,544	0,538	0,550	0,627	0,605

* Oppsatte er personer som ikke har tjenestepensjon i POA i dag, men som har pensjonsrettigheter fra tidligere arbeidsforhold. Fra 2021 teller kun personer med over 1/2 års opptjening.

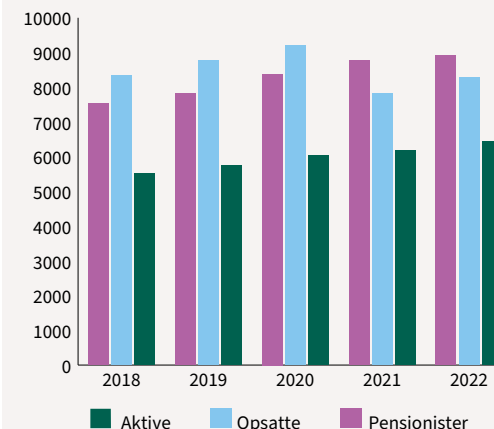
Alle oppgitte tall er antall poliser. En person kan ha flere poliser. Et eksempel på det er dersom en person har delvis uførepensjon, og er delvis i aktiv stilling. Personen vil da ha to poliser som tilsvarer disse forholdene.

Grafen øverst til høyre viser utviklingen i forholdstallet aktive per pensjonist i bestanden fra 2004 til 2022. I 2004 var det drøyt 2 aktive per pensjonist i ordningen, mens det ved utgangen av 2022 er 1,38 aktive per pensjonist. Trenden har vært synkende som i folketrygden, men har flatet noe ut de siste årene som følge av en noe kraftigere vekst i aktive medlemmer.

Forholdstall aktive/pensjonister

Bestandsutvikling

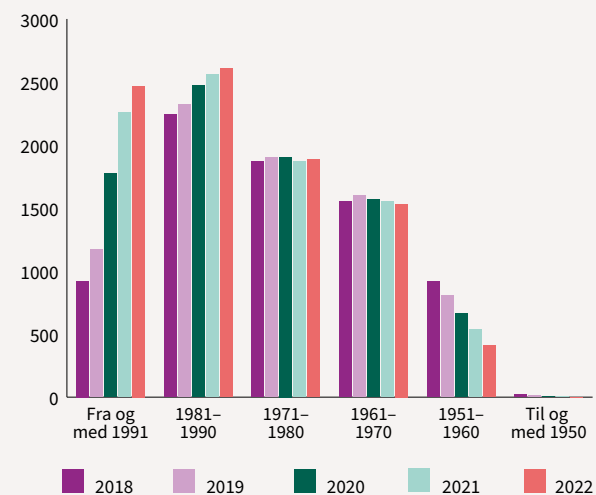

Aktive medlemmer

Stillingstittel	2022	Endring fra 2021
Apotekere	1 065	-7
Provisorfarmasøyter	1 688	146
Reseptarfarmasøyter	1 696	-5
Apotek teknikere	4 244	-40
Kontor / Sjøfør / Rengjøring	210	29
SUM	8 903	123

Tabellen viser fordeling av aktive medlemmer (i stilling) etter stillingstittel.

Aktive medlemmer fordelt på årskull

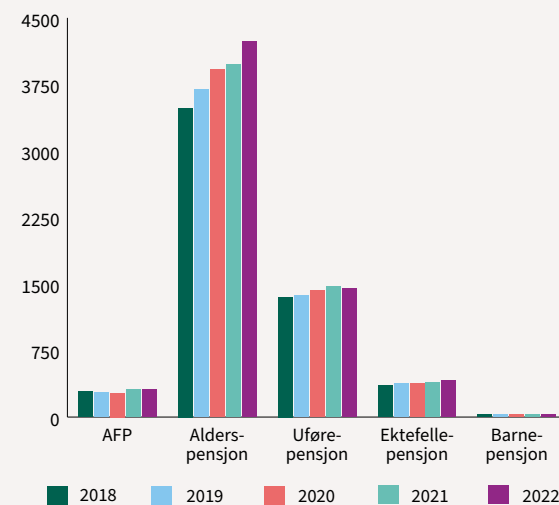
Figuren viser utviklingen i aktive medlemmer fordelt på årskull i pensjonsordningen fra 2018 og frem til i dag. De eldre årskullene beveger seg ut av bestanden, mens de yngre kommer til.

Utbetalte pensjoner 2022

Pensjonsart	Brutto utbetalt	Samordnings fradrag	Netto utbetalt
Alderspensjon og AFP	816	489	327
Uførepensjon	76	2	74
Etterlattepensjon	45	21	24
Totalt	937	512	425

Tabellen viser hvor mye som ble utbetalt i 2022 fordelt på de ulike pensjonstypene. Beløpene er i millioner kroner. Bruttobeløpet viser det samlede beløpet som utbetales i sum fra folketrygden og apotekordningen. Nettobeløpet viser apotekordningens andel.

Pensjoner

Grafen viser utviklingen i pensjonistbestanden siste fem år. Det er alderspensjonistene som står for det meste av veksten, men antall uførepensjonister har også økt noe de siste årene.

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet

Web: spk.no/apotekordningen

Telefon: 22 24 15 70

Postboks 10 Skøyen, 0212 Oslo

iStock by Getty Images (s. 1 og 2)

Det tas forbehold om trykkfeil.